

SYSTEMLINK REGNSKAP AS
Borgeskogen 30
3160 STOKKE

VÅR REFERANSE
22/9560

DERES REFERANSE

DATO
07.03.2023

Tilsynsrapport - vedtak

Finanstilsynet gjennomførte 22. september 2022 tilsyn med det godkjente regnskapsselskapet Systemlink Regnskap AS. Det vises for øvrig til foreløpig tilsynsrapport av 29. november 2022 og foretakets tilsvarende av 13. januar 2023.

Ny regnskapsførerlov trådte i kraft fra 1. januar 2023. Fra 1. januar 2023 trådte det også i kraft en ny bransjefastsatt standard for "god regnskapsføringsskikk" (GRFS). På tidspunktet for tilsynet og da regnskapsoppdragene ble kontrollert, gjaldt den tidligere regnskapsførerloven og den tidligere GRFS, og det er derfor det regelverket som ligger til grunn for Finanstilsynets vurderinger og konklusjoner i denne saken.

Etter den nye loven har alle godkjente regnskapsførere tittelen "statsautorisert regnskapsfører". Selskaper med godkjenning fra Finanstilsynet betegnes som "regnskapsselskaper", tidligere regnskapsførerselskaper. For enkelthets skyld har Finanstilsynet benyttet de nye begrepene også i omtalen av forhold før ny lov trådte i kraft.

Tilsynet omfattet det godkjente regnskapsselskapet Systemlink Regnskap AS, org. nr. 918 660 666, samt daglig leder og statsautorisert regnskapsfører Morten Fon. Selskapet ble stiftet i 2017 og fikk godkjenning som regnskapsselskap i mars samme år. Det hadde på tilsynstidspunktet 83 regnskapsoppdrag og en omsetning i 2021 på ca. kr 1,4 mill. Det var på tilsynsdagen fem ansatte i selskapet, derav to statsautoriserte regnskapsførere. Det ble opplyst under tilsynet at selskapet i 2022 har kjøpt oppdragsporteføljen til DH Regnskap AS, og to av de ansatte i dette selskapet ble i forbindelse med oppkjøpet ansatt i Systemlink Regnskap AS. Kontrakten mellom partene ble fremvist under tilsynet.

Bakgrunnen for tilsynet var en innrapportering fra Regnskap Norge etter kvalitetskontroller bransjeforeningen har gjennomført med regnskapsfører og regnskapsselskapet. Det vises til etterfølgende punkt 1.

Formålet med tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten nå drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" i regnskapsførerloven § 2 andre ledd utfylles av en standard (GRFS) utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Statsautoriserte

regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter dette lovverket.

Alle regnskapsselskap er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekket derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhetsstyring.

Pliktbrudd Finanstilsynet avdekket i regnskapsselskapet er omtalt i punkt 2.1. Pliktbrudd som er avdekket i oppdragsutførelsen er omtalt i punkt 2.2.

Tilsynet avdekket mangler i regnskapsselskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Manglene er av en slik karakter at de kan danne grunnlag for vedtak om overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven § 49. Vurdering av om gebyr skal ilegges fremkommer av punkt 4.

1 Innrapportering fra Regnskap Norge

Regnskapsselskapet ble første gang kontrollert av Regnskap Norge i oktober 2019. Det ble gjennomført kontroll av selskapets interne rutiner og tre regnskapsoppdrag. Kontrollen avdekket mange mangler på sentrale og kritiske områder og kontrolløren innstilte på ny kontroll. Ny kontroll ble gjennomført i oktober 2020. Regnskapsselskapets interne rutiner ble på nytt kontrollert, samt at det ble utført kontroll av to regnskapsoppdrag. Også denne kontrollen avdekket mangler på sentrale og kritiske områder. Kontrolløren innstilte på ny kontroll. Det fremheves i kontrollørens oppsummering at daglig leders komplekse sykdomshistorikk var en medvirkende årsak til at forholdene ikke var blitt utbedret fra den første kontrollen. Ved behandling i Regnskap Norge ble funnene etter de to kontrollene vurdert til å være av en slik karakter at saken ble oversendt Finanstilsynet.

Innrapporteringen fra Regnskap Norge ble gjennomgått under tilsynet. Daglig leder opplyste om at han periodevis hadde vært syk og at dette var en medvirkende årsak til at de kritikkverdige forholdene som ble avdekket ved kontrollen i 2019 ikke var blitt utbedret i tilstrekkelig grad før den andre kontrollen i 2020 ble gjennomført. Daglig leder var i 2020 den eneste statsautoriserte regnskapsføreren i selskapet og var til stede i anslagsvis 20 % stilling, der løpende oppdragsutførelse ble prioritert. Regnskapsselskapet har, som dokumentert i uttalelse til kontrollen i 2020, gjennomført mye for å rette opp i de mangler som ble avdekket, blant annet ved at det har gått til anskaffelse av Sticos Oversikt som nytt oppdragsstyringssystem, der målsetningen er at systemet skal være fullt operativt i løpet av 2022. Sommeren 2022 ble det videre ansatt en statsautorisert regnskapsfører som skal være ansvarlig for kvalitetskontrollen i selskapet for derigjennom å avlaste daglig leder. I tillegg har ansettelsen av to personer i forbindelse med kjøp av oppdragsporteføljen til DH Regnskap AS i 2022 gjort selskapet mindre sårbart. Det fremheves også at selskapet 1. desember 2021 ansatte ny daglig leder med godkjenning som regnskapsfører som skulle bistå med å rette opp i de mangler som kontrollene fra Regnskap Norge hadde avdekket. Ansettelsesforholdet ble imidlertid avsluttet allerede 24. februar 2022. Morten Fon, som hadde vært daglig leder i selskapet fra 23. mai 2018 til 1. desember 2021 ble gjeninnsatt som daglig leder med virkning fra 28. februar 2022.

Finanstilsynet gjennomgikk under tilsynet de avvikene som fremkom av rapportene etter Regnskap Norges kvalitetskontroller. Regnskapsselskapet fremla dokumentasjon på at det var gjennomført eller iverksatt tiltak for å utbedre de avvik som ble tatt opp etter disse kontrollene.

2 Finanstilsynets tilsyn i 2022

2.1 Forhold i regnskapsselskapet

2.1.1 Etterlevelse av kravene i hvitvaskingsregelverket

Statsautoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen og har en viktig rolle i bekjempelsen av hvitvasking og terrorfinansiering blant annet på grunn av innsikt i sine kunders økonomiske transaksjoner.

Rapporteringspliktige skal gjennomføre en virksomhetsinnrettet risikovurdering hvor blant annet egen virksomhet, virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, type kunder og geografiske forhold skal tas i betraktning, jf. hvitvaskingsloven § 7. Risikovurderingene skal dokumenteres og holdes oppdatert. Risikovurderingen skal danne grunnlaget for utarbeidelsen av selskapets hvitvaskingsrutiner. Etter hvitvaskingsloven § 8 skal rapporteringspliktige ha oppdaterte rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller plikter etter hvitvaskingslovgivningen. Rutinene skal dokumenteres og være fastsatt på øverste nivå hos den rapporteringspliktige. Det skal i tillegg utpekes en person i ledelsen som skal ha et særskilt ansvar for å følge opp rutinene og påse at disse etterleveres. Rapporteringspliktige skal også sikre at ansatte gis opplæring slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvitvaskingsregelverket og er i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking. Opplæringen skal gis jevnlig slik at kunnskapen vedlikeholdes og oppdateres, jf. hvitvaskingsloven § 36.

2.1.1.1 Virksomhetsinnrettet risikovurdering

Den virksomhetsinnrettede risikovurderingen er et sentralt element i regnskapsførervirksomhetens styrings- og kontrollstruktur, og danner grunnlaget for regnskapsførers arbeid mot hvitvasking og terrorfinansiering. Risikovurderingen skal danne grunnlaget for rutiner, som igjen skal sikre at virksomheten håndterer identifiserte risikoer og oppfyller øvrige plikter etter hvitvaskingslovgivningen. Det er gjennom risikovurderingen at behovet for tiltak som kan redusere risikoen for å bli utnyttet i hvitvasking eller terrorfinansiering synliggjøres.

Det må fremgå av risikovurderingen at regnskapsfører har identifisert hvilke eksterne forhold (trusler mot virksomheten) og interne forhold (sårbarheter ved virksomheten) som påvirker risikoen for at foretaket kan bli brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering. Fordi de eksterne og interne forholdene er bestemmende for foretakets risiko, må risikovurderingen inneholde en samlet vurdering av hvordan eksterne og interne forhold påvirker hverandre (risikoen).

Regnskapsfører må forstå hvordan foretakets ulike tjenester kan brukes av oppdragsgivere som ønsker å hvitvaske eller finansiere terror. Dette gjelder også regnskapsoppdrag. Dersom regnskapsselskapet har oppdragsgivere som driver virksomhet i bransjer med økt risiko for hvitvasking, må risikovurderingen reflektere hvorfor de enkelte bransjer er utsatt for økt risiko for hvitvasking, samt hvilke indikasjoner på hvitvasking eller terrorfinansiering som er knyttet til de enkelte bransjer. Videre må risikovurderingen inkludere spørsmålet om hvilke interne forhold som påvirker risikoen for at foretaket kan bli brukt som ledd i hvitvasking og terrorfinansiering.

Det er regnskapsforetakets eget risikobilde som skal kartlegges. Selv om det tas utgangspunkt i en mal for risikovurdering som er utarbeidet av tredjeparter, må slike maler tilpasses den enkelte virksomhet. En konkret tilpasning innebærer at risikovurderingen vil variere i omfang og kompleksitet, avhengig av regnskapsforetakets størrelse, tjenestespekter, kundemasse, internasjonale tilknytning m.m. En nærmere omtale av innholdet i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen er inntatt i Finanstilsynets rundskriv 15/2019, punkt 3.2.2.

Regnskapsselskapets virksomhetsinnrettede risikovurdering fremkommer i punkt 3 i dokumentet "*Rutine for å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering*". Risikovurdering av regnskapsselskapets tjenester er med ett unntak satt til "lav", uten at det er gitt noen forklaring eller begrunnelse for de vurderinger som er gjort. I vurdering av kundegrupper som vurderes til å inneha høyere risiko er ikke malen fylt ut. Det fremkommer av oversikten over oppdrag at regnskapsselskapet har oppdragsgivere som opererer i bransjer med forhøyet risiko uten at dette fremkommer i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen.

Finanstilsynet mener at regnskapsselskapet ikke har gjennomført en virksomhetsinnrettet risikovurdering som er dekkende etter de krav som følger av hvitvaskingsloven § 7 ved at det ikke knytter seg forklaringer eller begrunnelser til de vurderingene som er gjort.

2.1.1.2 Kundetiltak og løpende oppfølging

For at regnskapsforetaket skal kunne bidra til bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering, er det sentralt at pliktene i hvitvaskingsloven kapittel 4 om kundetiltak og løpende oppfølging oppfylles. For å sikre dette, må det foreligge skriftlige rutiner som angir hvilke kundetiltak som skal gjennomføres og konkret hvordan disse skal gjennomføres. De fremlagte rutineene er vurdert til å være dekkende for det arbeidet som skal gjøres knyttet til kundetiltak og løpende oppfølging. Imidlertid ble det under tilsynet avdekket manglende etterlevelse av rutineene for de kontrollerte oppdragene.

Kundeforholdets formål og tilsiktet art

For å kunne risikoklassifisere kunden og utføre løpende oppfølging i samsvar med hvitvaskingsregelverket, må regnskapsfører innhente nødvendige opplysninger om kundeforholdets formål og tilsiktede art, jf. hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 13 femte ledd.

Selskapet påtar seg kun regnskapsoppdrag, og det forutsettes at dette er beskrevet i oppdragsavtalen. Rutinen må imidlertid uansett sikre at det skjer en vurdering av tilsiktet art (hvordan kunden ønsker å bruke den tjenesten som leveres) opp mot risikoen for å bli brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering. Gjennomgang av enkeltoppdrag avdekket at kundeforholdets formål og tilsiktet art ikke var vurdert for noen av de utvalgte oppdragene.

Det er konstatert brudd på hvitvaskingsloven § 8, jf. §§ 12 femte ledd og 13 femte ledd.

Reelle rettighetshavere

Regnskapsfører skal innhente og bekrefte opplysninger om fysiske personer som, alene eller sammen med nære familiemedlemmer, direkte eller indirekte eier eller kontrollerer mer enn 25 prosent av eierandelene til kunden, har rett til å utpeke eller avsette mer enn halvparten av kundens styremedlemmer eller utøver kontroll over den juridiske personen på annen måte (reelle rettighetshavere), jf. hvitvaskingsloven § 13 tredje ledd, jf. § 14. Selv om reelle rettighetshavere

ofte vil være sammenfallende med eierne, kan det være forhold som tilsier at situasjonen er en annen. Regnskapsfører må derfor dokumentere en vurdering av dette.

Regnskapsselskapets rutine angir at vurderinger av reelle rettighetshavere skal noteres i et kundetiltaksskjema. Gjennomgang av enkeltoppdragene avdekket at det ikke var dokumentert at det var foretatt en vurdering av reelle rettighetshavere for noen av de kontrollerte oppdragene. Det var heller ikke hentet inn en egenerklæring fra oppdragsgiver på noen av oppdragene selv om det fremkommer av regnskapsselskapets rutine at dette skal gjøres.

Det er konstatert brudd på hvitvaskingsloven § 13 tredje ledd, jf. § 14.

Politisk eksponert person (PEP)

Regnskapsfører skal vurdere om kunden, personer som handler på vegne av kunden, eller reelle rettighetshavere er PEP, eventuelt nært familiemedlem eller kjent medarbeider til en PEP, jf. hvitvaskingsloven §§ 12 fjerde ledd og 13 fjerde ledd.

Formålet med lovreguleringen er å motvirke at midler som har opphav i korrupsjon blir hvitvasket eller brukt til å finansiere terror. Det er internasjonalt anerkjent at kundeforhold med PEPer på generelt grunnlag antas å innebære økt hvitvaskingsrisiko. Nærstående av en PEP, som er kunder hos den rapporteringspliktige, skal identifiseres da de også kan dra fordel av eller bli misbrukt i forbindelse med hvitvasking.

Gjennomgang av enkeltoppdrag avdekket at det ikke var dokumentert at det var foretatt en identifisering av eventuelle politisk eksponerte personer (PEP) på noen av de kontrollerte oppdragene. Det var heller ikke hentet inn en egenerklæring fra oppdragsgiver på noen av oppdragene selv om det fremkommer av regnskapsselskapets rutine at dette skal gjøres.

Den manglende kontrollen er brudd på hvitvaskingsloven § 13 fjerde ledd.

Bekreftelse av opplysninger om kunde

Det følger av hvitvaskingsloven § 13 andre ledd at det skal innhentes opplysninger om kunde og få disse bekreftet mot offentlig register eller firmaattest som ikke er eldre enn tre måneder.

Det fremkommer av fremlagte rutiner at legitimasjon av firma skal innhentes og lagres sammen med kundetiltaksskjema. Finanstilsynets kontroll av enkeltoppdrag avdekket at det ikke forelå bekreftelse av kundeopplysninger mot offentlig register eller firmaattest på noen av de kontrollerte oppdragene.

Dette er konstatert brudd på hvitvaskingsloven § 8, jf. § 13 andre ledd.

Risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging

Det følger av hvitvaskingsloven § 9 at rapporteringspliktige skal gjennomføre kundetiltak etter §§ 10 til 20 og løpende oppfølging etter § 24 på grunnlag av en vurdering av risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. Risikoen skal vurderes ut fra blant annet kundeforholdets formål, mengden kundemidler som skal inngå i kundeforholdet, transaksjoners størrelse, og regelmessigheten og varigheten på kundeforholdet. Rapporteringspliktige skal kunne påvise at omfanget av utførte tiltak er tilpasset den aktuelle risikoen.

Finanstilsynet fikk i forkant av tilsynet tilsendt en oversikt over regnskapsselskapets regnskapsoppdrag. Av selskapets 83 oppdrag var det foretatt risikovurdering av 74 av disse. De resterende var nye oppdrag hvor det på tilsynstidspunktet ikke var foretatt risikovurdering. Tre av oppdragsgiverne var satt med "middels" risiko, men det øvrige 71 var satt med "lav" risiko. Det ble ikke fremlagt dokumentasjon på hva som er bakgrunnen for den vurderingen som gjøres for noen av oppdragene.

Det foreligger brudd på hvitvaskingsloven § 9.

Opplæring

Det følger av hvitvaskingslovens § 36 at rapporteringspliktige skal sikre at ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket gis opplæring, slik at de er kjent med virksomhetens forpliktelser etter hvitvaskingsloven og dermed i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking og terrorfinansiering.

Det ble under tilsynet ikke fremlagt dokumentasjon på at det er gjennomført opplæring av de ansatte innen hvitvaskingsregelverket.

Det foreligger brudd på hvitvaskingsloven § 36.

2.2 Regnskapsselskapets utøvelse av regnskapsoppdrag

Under tilsynet ble utøvelsen av regnskapsoppdrag kontrollert, samt at det ble kontrollert om det var etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd.

Tre oppdrag ble kontrollert for å gjennomgå oppdragsdokumentasjon og øvrig dokumentasjon regnskapsselskapet utarbeider for oppdragsgiverne. Gjennomgangen baserte seg i det alt vesentlige på oppdragsdokumentasjonen for regnskapsåret 2021. Morten Fon er oppdragsansvarlig på alle de kontrollerte oppdragene. Oppdragene er benevnt oppdrag A, B og C. Det vises til den foreløpige tilsynsrapporten hvor navn på oppdragsgiverne, organisasjonsnummer etc. fremgår.

Ved gjennomgang av enkeltoppdragene ble følgende forhold kontrollert:

- Årsregnskap med vedlegg
- Skattemelding med vedlegg
- Eventuell revisjonsberetning og nummererte brev fra revisor
- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Fremdriftsoversikt
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse
- Saldobalanse, avstemming og underliggende dokumentasjon av balansekontoer per 31.12.
- Eventuell kommunikasjon med oppdragsgiver om uregelmessigheter i oppdraget
- Perioderapport og periodiske avstemminger for en valgt periode

For å kontrollere oppfølging i forhold til de manglene som ble avdekket ved kontrollene til Regnskap Norge ble det i tillegg valgt ut to oppdrag, i det etterfølgende benevnt oppdrag D og E, der regnskapsselskapet ble bedt om å oversende følgende dokumentasjon:

- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse

Gjennomgang av de kontrollerte oppdragene viste noen avvik i forhold til de krav som stilles i regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, og annen relevant lovgivning. Det gis i det etterfølgende en beskrivelse av områdene hvor det ble konstatert mangler.

2.2.1 Oppdragsavtaler

Det følger av regnskapsførerloven § 3 første ledd og § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 3.1, at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere. Avtalen skal gi en dekkende og klargjørende beskrivelse av avtalens parter i samsvar med foretaks- og selskapsrettslige begreper. De som kan forplikte partene skal undertegne avtalen, jf. GRFS pkt. 3.3. Det følger av GRFS pkt. 3.2 at oppdragsavtalen skal angi hvilke av oppdragsgivers plikter etter regnskaps- og/eller bokføringslovgivningen som regnskapsfører har påtatt seg å utføre, samt hvilke oppgaver og opplysninger som skal utarbeides på vegne av oppdragsgiver. Det skal også avtales hvordan personopplysninger skal behandles og angis at det skal gjennomføres sikringstiltak som sørger for tilfredsstillende informasjonssikkerhet. Regnskapsfører skal løpende påse at avtalen er dekkende, jf. GRFS pkt. 3.4. Dette er viktig for å sikre klarhet i hvem som har ansvaret for de ulike arbeidsoppgavene.

Finanstilsynet kontrollerte oppdragsavtaler for fem regnskapsoppdrag. Det ble fremlagt oppdragsavtale på samtlige oppdrag, men oppdragsavtalene på oppdrag B og C var ikke signert av oppdragsgiver.

Det ble opplyst under tilsynet at regnskapsselskapet i 2022 er i en prosess med å endre rutine knyttet til håndtering av oppdragsavtalene ved at disse nå opprettes i oppdragsstyringssystemet og signeres elektronisk av oppdragsgiver.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsselskapet snarest ferdigstiller arbeidet med å sikre at det har oppdragsavtaler med alle oppdragsgiverne. Det må også påses at oppdragsavtalen er signert av begge parter, og at avtalen er dekkende for oppdraget.

2.2.2 Avstemming og dokumentasjon

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriftens kapittel 6 gir ytterligere detaljer om hva som skal dokumenteres.

Av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.8.3.4, følger det at avstemminger, herunder også underliggende dokumentasjon og forklaringer på eventuelle avvik, skal dokumenteres slik at de kan etterprøves.

2.2.2.1 Oppdrag A

Det ble foretatt kontroll av 49 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved årets slutt for to av kontoene (4 %).

2.2.2.2 Oppdrag B

Det ble foretatt kontroll av 31 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon på fem av de kontrollerte kontoene (16 %).

2.2.2.3 Oppdrag C

Det ble foretatt kontroll av 11 balansekontoer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon for to av de kontrollerte kontoene (18 %).

2.2.3 Kvalitetskontroll

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS punkt 7.1 at oppdragsansvarlig eller annen statsautorisert regnskapsfører minst en gang årlig skal kontrollere at følgende er gjort for hver oppdragsgiver:

- At oppdragsavtalen er à jour.
- At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour.
- At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour.
- At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert.
- At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende.
- At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført.
- At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov.
- At fremdriftsoversikt er à jour.
- At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 7.4 at kontrollen skal dokumenteres som del av regnskapsførers oppdragsdokumentasjon.

Slike kontroller er et nødvendig risikoreduserende tiltak for å sikre at regnskapsoppdraget faktisk er gjennomført i samsvar med de krav som er fastsatt, og for å avdekke eventuelle avvik. Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort.

Dokumentasjon på gjennomført kvalitetskontroll var, som omtalt i punkt 1.1.5, mangelfull ved Regnskap Norges kontroll i 2020. Under tilsynet ble det etterspurt dokumentasjon på gjennomført kvalitetskontroll for de fem oppdragene som er listet opp overfor. Det ble fremlagt dokumentasjon på at det var gjennomført overordnet internkontroll på oppdragsnivå og kvalitetskontroll av medarbeiders oppdragsutførelse på alle oppdragene. Imidlertid har det gjennom tilsynet blitt avdekket mangler som Finanstilsynet mener burde blitt fanget opp dersom slik kontroll var gjort på en tilstrekkelig systematisk måte. Det vises til punktene overfor.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsselskapet for regnskapsåret 2022 og senere regnskapsår gjennomfører kontroll av alle punkter og påser at de mangler som avdekkes blir utbedret.

3 Finanstilsynets konklusjon

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til statsautoriserte regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet.

Bakgrunnen for tilsynet var en innrapportering fra Regnskap Norge etter kvalitetskontroller bransjeforeningen har gjennomført med regnskapsselskapet. Finanstilsynets tilsyn viste at regnskapsselskapet på flere områder har iverksatt tiltak for å utbedre de mangler som Regnskap Norge avdekket ved sine kontroller, men Finanstilsynets tilsyn viste at det fortsatt er mangler i regnskapsselskapet. Etter en samlet vurdering av tilsynet og de tilsvarende som Finanstilsynet har mottatt til den foreløpige tilsynsrapporten gjøres regnskapsselskapet kjent med at det vil kunne bli aktuelt med et oppfølgingstilsyn på et senere tidspunkt. Et eventuelt oppfølgingstilsyn vil bli varslet på vanlig måte.

4 Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

4.1 Rettslig grunnlag

Overtredelsesgebyr kan ilegges for brudd på en rekke plikter etter hvitvaskingsregelverket, herunder bestemmelsene knyttet til risikovurderinger, rutiner, utførelsen av kundetiltak samt undersøkelse og rapportering. Hvilke overtredelser og hvordan overtredelsesgebyret skal beregnes følger av hvitvaskingsloven §§ 49 og 50, som lyder:

"§ 49. Overtredelsesgebyr

(1) Dersom rapporteringspliktige eller noen som har handlet på vegne av et rapporteringspliktig foretak, har overtrådt §§ 6 til 8, kapittel 4, §§ 25, 26, 27, 28, 30, 35, 36, 39, 42, forskrift gitt i medhold av disse bestemmelsene eller forskrift gitt i medhold av § 52, kan tilsynsmyndigheten ilegge den rapporteringspliktige overtredelsesgebyr.

Overtredelsesgebyr kan ilegges rapporteringspliktige foretak selv om ingen enkeltperson har utvist skyld. [...]

[...]

(4) Rapporteringspliktige som nevnt i § 4 første ledd bokstav d, f, l, m og o, annet og femte ledd, kan ilegges overtredelsesgebyr på inntil 9 millioner kroner. [...]

[...]

§ 50. Vurderingsmomenter for forbud mot å ha ledelsesfunksjon og vedtak om overtredelsesgebyr

Ved vurderingen av om det skal [...] ilegges overtredelsesgebyr etter § 49, skal det blant annet tas hensyn til

- a) overtredelsens grovhet og varighet*
- b) overtrederens grad av skyld*
- c) overtrederens økonomiske evne*
- d) den rapporteringspliktiges risikovurderinger etter § 7 og rutiner etter § 8*
- e) fordeler som er oppnådd eller kunne ha vært oppnådd ved overtredelsen*

f) om tredjeparter er påført tap

g) graden av samarbeid med myndighetene

h) eventuelle tidligere overtredelser av hvitvaskingsloven eller forskrifter med hjemmel i loven

De samme momentene skal hensyntas ved utmålingen av overtredelsesgebyr."

Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bygge på en helhetsvurdering. Vurderingen skal inkludere konkrete vurderinger av relevante momenter i hvitvaskingsloven § 50. Listen over vurderingsmomenter er ikke uttømmende og angir ikke hvilken vekt de ulike momentene skal ha i helhetsvurderingen.

På bakgrunn av rettspraksis legger Finanstilsynet til grunn at det ved ileggelse av overtredelsesgebyr overfor foretak stilles krav om at den eller de som har opptrådt på vegne av foretaket, har utvist alminnelig uaktsomhet. Skyldkravet kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil.

4.2 Finanstilsynets vurdering

Et velfungerende system for å avdekke og forebygge hvitvasking og terrorfinansiering forutsetter god etterlevelse fra de rapporteringspliktiges side. Det er viktig for tilliten til hvitvaskingsregelverket og de rapporteringspliktige at brudd på regelverket oppdages og sanksjoneres. Bruk av overtredelsesgebyr innebærer at tilsynsenhetene ikke oppnår økonomiske fordeler av manglende etterlevelse av lovkrav, og vil ha en viktig allmennpreventiv virkning.

Tilsynet avdekket brudd på regnskapsselskapets plikter etter hvitvaskingsregelverket, herunder mangler ved utarbeidelse av virksomhetsinnrettet risikovurdering og rutiner. Samtlige plikter som er brutt kan sanksjoneres etter hvitvaskingsloven § 49. De avdekkede forhold viser etter Finanstilsynets oppfatning en gjennomgående svikt i selskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Når det gjelder overtredelsenes grovhet, legger Finanstilsynet til grunn at det skal ses hen til overtredelsens karakter. Bestemmelsene om både virksomhetsinnrettet risikovurdering, rutiner og etterlevelsen av disse er helt grunnleggende for å etterleve hensynet bak hvitvaskingsregelverket om å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. De påpekte mangler i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen er alvorlige mangler. I tillegg foreligger det ytterligere mangler ved regnskapsselskapets rutiner og manglende utførelse av plikter på oppdragsnivå. Disse manglene knytter seg blant annet til;

- Manglende begrunnelse av risikoklassifisering
- Ingen beskrivelse av forenklede kundetiltak når risikoklassifisering er satt til lav
- Ikke hentet inn identifikasjon på oppdragsgiver (juridisk) person slik det fremkommer i selskapets rutine
- Ikke identifisert politisk eksponerte personer (PEP) på noen av de kontrollerte oppdragene

Når det gjelder overtredelsenes varighet, viser Finanstilsynet til at loven trådte i kraft 15. oktober 2018 og at tilsynet fant sted i september 2022. Regnskapsselskapet har derfor hatt lang tid til å innrette seg etter ny hvitvaskingslov. Situasjonen er derfor at regnskapsselskapets pliktbrudd har pågått i lang tid.

I vurderingen av skyld må det forutsettes at regnskapsselskapet setter seg inn i det regelverket som gjelder for virksomheten. Hvitvaskingsloven er et sentralt regelverk der regnskapsselskap skal ivareta viktige samfunnsmessige interesser. Gjennom regnskapsførerloven er regnskapsselskapet underlagt regelverk som skal sikre styring og kontroll av risiko og oppdragsutførelse. Dette innebærer at regnskapsselskapet er godt kjent med alminnelige prinsipper for risikostyring og internkontroll, som også er de som gjelder for styring og kontroll av risikoen etter hvitvaskingsloven. For at denne risikoen skal håndteres på forsvarlig måte i samsvar med hvitvaskingsloven, må regnskapsselskapet ha oppmerksomhet rettet mot dette området, prioritere arbeidet og sette av tilstrekkelige ressurser. Finanstilsynet mener at dette ikke har vært situasjonen i regnskapsselskapet. Regnskapsselskapet forventes å ha rutiner og treffe systematiske tiltak for å kunne oppfylle de regulatoriske kravene for hvordan virksomheten og dets medarbeidere skal gjennomføre nødvendige tiltak for å oppfylle kravene. Videre skal styret påse at virksomheten er gjenstand for betryggende kontroll. Etter Finanstilsynets vurdering er styrets manglende oppfølging av hvitvaskingsloven uaktsomt. Finanstilsynet mener likevel at det kan ha sviktet på flere nivåer i foretaket.

4.3 Vedtak

På bakgrunn av en helhetlig vurdering av de forhold som ble avdekket under tilsynet, hensyntatt overtredelsenes art og omfang, regnskapsselskapets skyldgrad og økonomiske evne, har Finanstilsynet truffet følgende vedtak:

Systemlink Regnskap AS plikter å betale et gebyr på kroner 25 000 (femogtyvetusen) for overtredelse av § 8, jf. §§ 12 femte ledd, 13 tredje ledd, 13 femte ledd, 14, samt selvstendige brudd på §§ 7, 12 fjerde ledd, 13 fjerde ledd og 14 i lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, jf. § 49, jf. § 50. Overtredelsesgebyret tilfaller statskassen.

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at det er mottatt. Klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter gjelder. Det kan søkes om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages, vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er tre uker etter at faktura er sendt.

For Finanstilsynet

Anne-Merethe Bellamy
direktør

Anders Hole
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.